

BÜNCSELEKMÉNYEK

DR. PAJCSICS JÓZSEF

Reuchéti
Imre

1993/10.

Nagy Imre és mártírtársai sírhelyének felkutatása (1988–1989)

1989. április 6-án fejeződött be az az exhumálási eljárás, amelynek során a *Nagy Imre és társai ellen* indított büntetőeljárást követően halálraítélt és kivégzett öt személy – *Nagy Imre, Gimes Miklós, Maléter Pál, Szilágyi József és Losonczy Géza* – kihantolása megtörtént. A kihantolást követő szakértői azonosítás eredménye igazolta, hogy valóban a forradalom említett mártírjainak földi maradványai kerültek elő az Új Köztemető 301-es parcellájának földjéből.

Ezen a napon a Történelmi Igazságtétel Bizottság a parcellánál sajtóértekezletet tartott, amelyen *Hegedüs B. András* többek között a következőket mondta el:

„Történelmi esemény tanúi voltunk, egy eseménysorozat első szakaszának tanúi. Öt történelmi személyiség exhumálása megtörtént, az itt elföldelt halottak azonosítása – bízunk benne – hamarosan megkezdődik... elismerésünket fejezzük ki azonosítási személyeknek, akik korrekt feltételeket teremtettek a munkákhoz.”

A riporter kérdésére, miszerint „A kormányzat bizonyos tisztviselői jobb tudománkk és ismereteik ellenére úgy tűntették fel a

dolgot, mintha nem tudnának arról, hol vannak a sírok, illetve hogy a sírokban kik nyugszanak”. *Hegedüs B. András* a következőket válaszolta:

„Az igazság valahol közepén van, de nagyon nehéz erre a történetek után egzakt választ adni. Kétségtelen, hogy ha pontos tudomása lett volna a kormányzatnak a sírok helyéről, akkor nem kellett volna egy külön nyomozati csoportot kirendelni. Ez a nyomozati csoport dolgozott és azonosította a különböző irattárakban, börtönökben, rendőrségen és temetőken lévő feljegyzéseket. Ennek részleteiről mi nem tudunk semmit mondani...”

Ezeket a részleteket szeretném most feltárni, mivel némelyiket még ma is homály lengi körül.

Az előzményekről

1988-ban az akkori politikai erők a békés átmenet megvalósítását tűzték ki társadalmi célul, és ennek elérésében úgy vélem, jelentős lépcső volt az eredményesen végrehajtott exhumálás, azonosítás, majd az 1989. június 16-i újratemetés szertartása.

* A sajtótájékoztatóra a 301-es parcellánál 1989. május 6-án került sor.